

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ หล่มสัก จังหวัด เพชรบูรณ์
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายไพฑูรย์ อินหา

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๑๗/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลห้วยไร่ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

โทรศัพท์ ๐๘๘-๗๘๐๘๕๔๘ Facebook ผู้ใหญ่ไพฑูรย์ อินหา Line ๐๘๘-๗๘๐๘๕๔๘

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๖ ปัจจุบันอายุ ๕๑ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คณะ/สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารรัฐกิจ

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๕ ตำบลห้วยไร่ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๖๔,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก พืชผักอินทรีย์

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

การลดต้นทุนการผลิตผักอินทรีย์

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การสร้างปัจจัยการผลิตเพื่อใช้ในการผลิตผักอินทรีย์ เช่น ผลิตปุ๋ยพืชสด การเลี้ยงไส้เดือน การเพาะเห็ดนางฟ้า การผลิตสารชีวภัณฑ์ การเผาไม้สัมน้ำมันด้วยเตาเผาชีวมวลและกลั่นน้ำสัมน้ำมันผสมสมุนไพรไล่แมลง

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การผลิตผักอินทรีย์

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า โดยใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ และระบบให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ การบริหารจัดการ และการตลาด

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๑๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๕ หลักสูตร ประกอบด้วย Zoning การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การจัดทำมาตรฐานการผลิต การจัดการด้านการตลาด การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช ความรู้ด้านการเกษตรทั่วไป เช่น ทางเลือกในการผลิตตามความต้องการของชุมชน การผลิตตามกิจกรรมแปลงใหญ่
- ๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- ๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน แผนธุรกิจ อาชีพเสริมเพิ่มรายได้
- ๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร การลดต้นทุนการผลิตผักอินทรีย์

วัตถุประสงค์ การสร้างปัจจัยการผลิตใช้ในการผลิตผักอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตปัจจัยการผลิต (การทำปุ๋ยหมักจากผักตบชวาหรือเศษวัสดุในแปลง และการเผาไม้สัมน้ำ) ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการลดการซื้อปัจจัยจากภายนอกชุมชน

๑) การทำปุ๋ยหมักจากผักตบชวา มีขั้นตอนดังนี้

(๑) เตรียมผักตบชวาหรือพืชสดไม่ว่าจะเป็นวัชพืชหรือเศษผักในแปลง

(๒) นำมาปั่นหรือสับ

(๓) นำมาหมัก โดยเครื่องหมักปุ๋ยกึ่งอัตโนมัติ โดยการหมักผสมกับปุ๋ยคอก อัตราส่วน ๓ : ๑ และ พ.ด.๑ หมักไล่เชื้อเป็นเวลา ๑๐ วัน ก่อนนำไปใช้

ภาพที่ ๑ การนำเศษวัสดุการเกษตรในแปลงมาปั่นและหมัก โดยเครื่องหมักปุ๋ยกึ่งอัตโนมัติ

๒) การทำน้ำส้มควันไม้ มีขั้นตอนดังนี้

(๑) เตรียมวัสดุเชื้อเพลิงและสมุนไพร

(๒) จุดไฟเผาวัสดุส่วนผสมทั้งหมด ปิดฝาถัง ปล่อยให้ควันออกมา ประมาณ ๑ ชั่วโมง และสังเกต ควันที่มีสีขาวขุ่น ออกเหลือง

(๓) ปิดปากปล่อง โดยใช้ขวดพลาสติกบรรจุน้ำเปล่า ควันที่ออกมา เมื่อกระทบความเย็นจะควบแน่น และกลั่นตัวเป็นหยดน้ำ ไหลลงมาด้านล่าง

(๔) เก็บไว้ประมาณ ๓ เดือน นำมาใช้ในอัตราส่วน ๑๐๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นช่วงเช้าหรือเย็น

ภาพที่ ๒ การทำน้ำส้มควันไม้

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรก็ตาม ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายไพฑูลย์ อินหา ในฐานะประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีบทบาทสำคัญในการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และแปลงใหญ่ และการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (Single Command District : SCD) โดยการมีส่วนร่วม ดังนี้

๑. ถ่ายทอดข้อมูลและสถานการณ์จริงจากพื้นที่
 - นำเสนอปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในพื้นที่
 - สะท้อนผลการดำเนินงานของศพก. รวมถึงแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม
๒. ร่วมกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงาน
 - เข้าร่วมวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - เสนอความคิดเห็นเชิงปฏิบัติจากประสบการณ์ตรงของเกษตรกร
๓. สร้างการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่าย
 - ประสานความร่วมมือระหว่างเกษตรกร ผู้นำชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ
 - ขับเคลื่อนกิจกรรมและนวัตกรรมด้านการเกษตรให้เกิดผลเป็นรูปธรรม
๔. ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่
 - ร่วมตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนที่ที่ประชุมกำหนด
 - ถ่ายทอดองค์ความรู้และผลการประชุมกลับสู่เครือข่ายเกษตรกร

โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (Single Command District : SCD) จะนำข้อมูลที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด(SCP) พิจารณาต่อไป

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรก็ตาม ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

นายไพฑูลย์ อินหา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอหล่มสัก โดยประชุมหารือคณะกรรมการ ศพก.และเครือข่าย เพื่อร่วมกันวิเคราะห์พัฒนา ศพก. กำหนดแนวทางพัฒนาและแผนการดำเนินงาน และพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. การพัฒนาศักยภาพ ศพก.

๑.๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้และแปลงเรียนรู้ เพื่อให้เป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี และจุดสาธิตของศูนย์เรียนรู้ฯ แก่เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจสามารถเข้ามาศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

๑.๒ พัฒนาพื้นที่บริเวณ ศพก. ให้มีความพร้อมในการให้บริการด้านการเกษตร

๑.๓ พัฒนาศูนย์เครือข่าย ให้มีความพร้อมในการเสริมหนุน และเชื่อมโยงการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. หลัก

๒. การประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ

๓. กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ โดยเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้

๔. ติดตามประเมินผลและรายงาน

ภาพที่ ๓ ประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๘

ภาพที่ ๔ วิทยากรเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมเสริมศักยภาพเกษตรกรผู้นำ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ตามบริบทของพื้นที่ชุมชนตำบลห้วยไร่ เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์และสังคมที่เอื้อต่อการเกษตร ซึ่งมีดินที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติเพียงพอ หรือเรียกว่า “ดินดำน้ำชุ่ม” ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลากหลายชนิด ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้ระบบเกษตรเชิงพาณิชย์ที่มีลักษณะเน้นผลผลิตในเชิงปริมาณเป็นหลัก พึ่งพาเงินทุนและสารเคมีทางการเกษตรเป็นปัจจัยหลักในการผลิต ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช รวมถึงสารกำจัดวัชพืช ซึ่งแม้

จะสามารถเพิ่มผลผลิตได้ในระยะสั้น แต่กลับนำไปสู่ปัญหาเชิงโครงสร้างในระยะยาว ทั้งในด้านต้นทุนการผลิต สุขภาพของเกษตรกร และความยั่งยืนของระบบนิเวศ

หนึ่งในปัญหาหลักของระบบเกษตรเชิงพาณิชย์ที่พบได้ในชุมชนตำบลห้วยไร่ คือ ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจากการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก ซึ่งมีแนวโน้มราคาปรับตัวสูงขึ้นทุกปี ส่งผลให้เกษตรกรต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่มากขึ้นโดยไม่มีการรับประกันด้านรายได้ที่สอดคล้องกัน ในขณะที่ราคาผลผลิตเกษตรในตลาดกลับมีความผันผวนสูงตามกลไกของอุปสงค์และอุปทาน ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรไม่แน่นอน และบางช่วงเวลาราคาผลผลิตตกต่ำอย่างรุนแรง ทำให้เกษตรกรต้องเผชิญกับภาวะหนี้สินที่เพิ่มขึ้นทุกปี จึงเกิดภาวะขาดสภาพคล่องทางการเงิน และอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำรงชีพขั้นพื้นฐานของครัวเรือน

นอกจากปัจจัยทางเศรษฐกิจแล้ว ผลกระทบทางด้านสุขภาพ เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่สำคัญของเกษตรกร และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการสัมผัสกับสารเคมีทางการเกษตรเป็นเวลานาน ซึ่งอาจก่อให้เกิด โรคเรื้อรังต่าง ๆ เช่น โรคมะเร็งทางเดินหายใจ โรคผิวหนัง และโรคมะเร็งบางประเภท ทั้งนี้ยังมีผลกระทบ เชิงสิ่งแวดล้อมตามมาอีกด้วย เช่น การปนเปื้อนของสารเคมีในดินและแหล่งน้ำ การสูญเสียความหลากหลาย ทางชีวภาพ และการเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในระยะยาว ตลอดจนก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพ ของผู้บริโภคจากการรับประทานพืชผักที่มีสารตกค้างได้ ทำให้ผลการตรวจสารพิษสะสมในร่างกายของเกษตรกร ตำบลห้วยไร่ อยู่ในเกณฑ์กลุ่มเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดโรคที่ร้ายแรงต่อร่างกายได้ เช่น โรคมะเร็ง ภาวะตับอักเสบ ภาวะไตวายเรื้อรัง และอาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้

เพื่อลดผลกระทบจากการทำเกษตรเคมีและด้านสุขภาพ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นายไพฑูรย์ อินหา เป็นเกษตรกรต้นแบบที่ได้เริ่มต้นปรับเปลี่ยนการทำเกษตรเคมีเป็นการทำเกษตรอินทรีย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ส่งเสริมเกษตรกรตำบลห้วยไร่ และตำบลใกล้เคียงในพื้นที่อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการผลิตพืชผักอินทรีย์ตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแก้ไขปัญหาดังกล่าว นายไพฑูรย์ อินหา ได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ ผ่านการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในกระบวนการผลิต ตั้งแต่การจัดการแปลงเกษตร การพัฒนาและใช้ปัจจัยการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการรวบรวมผลผลิต และบริหารจัดการด้านการตลาด ซึ่งถือเป็นก้าวแรกของการเปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรมที่พึ่งพาสารเคมี ไปสู่เกษตรกรรมเชิงนิเวศน์ที่คำนึงถึงสุขภาพของเกษตรกร ผู้บริโภค และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

จากปัญหาระบบเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีและผลกระทบด้านสุขภาพ นายไพฑูรย์ อินหา จึงได้เริ่มต้นปรับเปลี่ยนการทำเกษตรเคมีเป็นการทำเกษตรอินทรีย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และได้ส่งเสริมเกษตรกร ตำบลห้วยไร่ และตำบลใกล้เคียงในพื้นที่อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้หันมาทำการเกษตรอินทรีย์ตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำ BCG Model มาใช้ในการพัฒนาแปลงผักอินทรีย์

๓) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

นายไพฑูลย์ อินหา มีการผลิตผักตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ส่งผลให้มีการทำการเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมี มีการนำเศษซากวัสดุในพื้นที่ทางการเกษตรมาทำเป็นปุ๋ย การใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคและแมลง และการนำ BCG Model มาใช้ในการพัฒนาแปลงผักอินทรีย์ ส่งผลให้กระบวนการตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง มีการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการนำวัสดุในการผลิตกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดีขึ้น มีความอุดมสมบูรณ์และลดการปนเปื้อนของสารเคมีในพื้นที่

๔) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การนำ BCG Model มาใช้ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

(๑) Bio-Economy

นายไพฑูลย์ อินหา ได้บริหารจัดการในการผลิตผักอินทรีย์ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานอย่างเป็นระบบ และขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในการผลิตพืชผักให้แก่ผู้สนใจ รวมถึงการผลิตสินค้าที่มีมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตพืชอินทรีย์ทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ เพื่อจัดจำหน่ายในตลาดหลัก คือ Lemon Farm และยังได้มีการสร้างแบรนด์เป็นของตนเอง และจดสิทธิบัตร คือ แบรนด์ “ไทหล่ม ปันสุข” โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้เปิดร้าน “สด แสน สุข” เพื่อจำหน่ายสินค้าแบรนด์ “ไทหล่ม ปันสุข” ณ ถนนคนเดิน อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

(๒) Circular Economy

นายไพฑูลย์ อินหา มีแนวคิดในการผลิตปัจจัยการผลิตไว้ใช้เอง เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยจากผักตบชวา การทำน้ำหมักชีวภาพ และการทำน้ำส้มควันไม้ เพื่อลดการพึ่งพาจากปัจจัยภายนอก ใช้วัสดุจากในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และต้องการลดต้นทุนการผลิต จนสามารถผลิตผักอินทรีย์ที่มีคุณภาพ เป็นตัวอย่างให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้ จึงได้มีการรวมกลุ่มกันในชุมชนเพื่อผลิตผักอินทรีย์ เป็นวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านวังร่อง โดยมีนายไพฑูลย์ อินหาเป็นประธานกลุ่ม จากการรวมกลุ่มกันผลิต ยกกระดับคุณภาพ รวบรวมผลผลิต และรวมกลุ่มกันจำหน่ายจนถึงปัจจุบัน ทำให้เกษตรกรมีความมั่นคงด้านอาชีพ และมีรายได้ที่ยั่งยืน

(๓) Green Economy

นายไพฑูลย์ อินหา มีการพัฒนาการทำเกษตรอินทรีย์ การนำปุ๋ยอินทรีย์มาใช้ในการกระบวนการผลิตพืชเพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิต นำพลังงานสะอาดมาใช้ในแปลงผัก การจัดการเศษวัสดุเหลือใช้เพื่อลดของเสียในกระบวนการผลิต และขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยมีมาตรฐาน PGS Lemon Farm ของ บริษัท สังกมสุขภาพ จำกัด ซึ่งใช้ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การทำเกษตรอินทรีย์ให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอหล่มสัก

กิจกรรมการทำเกษตรที่สอดคล้องกับระบบนิเวศน์

(๑) การปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยมูลไส้เดือน ในการผลิตพืชทุกชนิด ไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในแปลงผลิตพืชแบบอินทรีย์

ภาพที่ ๕ การปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือน

(๒) การป้องกันและการรักษาคุณภาพดินเป็นหัวใจสำคัญของการทำเกษตรที่ยั่งยืน ซึ่งหนึ่งในวิธีที่มีประสิทธิภาพ คือ การใช้ฟางข้าวคลุมดินในการปลูกพืช วิธีนี้ช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดิน ลดการระเหยของน้ำ ทำให้พืชได้รับน้ำอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง หรือในพื้นที่ที่มีสภาพอากาศร้อนจัด นอกจากการรักษาความชื้นแล้ว ฟางข้าวยังทำหน้าที่เป็นฉนวนป้องกันความร้อน ลดอุณหภูมิของดิน และช่วยลดการกระแทกของหยดน้ำฝนที่อาจทำให้หน้าดินถูกชะล้าง นอกจากนี้ ยังช่วยลดการเจริญเติบโตของวัชพืช โดยปิดกั้นไม่ให้แสงแดดส่องถึงเมล็ดวัชพืชที่อาจงอกขึ้นมาแข่งกับพืชหลัก เมื่อฟางข้าวย่อยสลายตามธรรมชาติ จะกลายเป็นอินทรีย์วัตถุที่ช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดิน ทำให้ดินร่วนซุยและอุดมไปด้วยธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช อีกทั้งยังส่งเสริมการเพิ่มจำนวนจุลินทรีย์และไส้เดือนดิน ซึ่งเป็นตัวช่วยสำคัญในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุและสร้างระบบนิเวศดินที่สมบูรณ์ ช่วยลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยและสารกำจัดวัชพืช อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนในระยะยาว

ภาพที่ ๖ การป้องกันและการรักษาคุณภาพดินโดยการใช้ฟางข้าวคลุมดิน

(๓) การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน มีการใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราบีบิเวอเรีย และไตรโคเดอร์มา ช่วยควบคุมศัตรูพืชและโรคพืชแทนการใช้สารเคมี และมีการผลิตน้ำส้มควันไม้จากต้นยูคาลิปตัส ที่พบได้มากในพื้นที่ชุมชน ผสมกับสมุนไพร ได้แก่ ตะไคร้หอม ข่าแก่ และยาเส้น เพื่อใช้ในการป้องกันและกำจัดแมลง พร้อมทั้งมีการกำจัดวัชพืชโดยวิธีธรรมชาติ

ภาพที่ ๗ การทำน้ำส้มควันไม้

ภาพที่ ๘ การผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา

(๔) พื้นที่ของฟาร์มมีความหลากหลายทางชีวภาพที่เอื้อต่อการสร้างระบบนิเวศน์เกษตรที่สมดุลและยั่งยืน โดยเน้นการปลูกพืชหลากหลายชนิดตามหลักเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกิดความหลากหลายของพืชผัก ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสมบูรณ์ของดิน ลดการแพร่ระบาดของโรคและศัตรูพืชตามธรรมชาติ และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตภายในฟาร์ม นอกจากนี้ ฟาร์มยังมีการปลูกพืชเป็นแนวกันชนรอบพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมีที่อาจมาจากแปลงเพาะปลูกข้างเคียง ด้วยแนวทางการจัดการเช่นนี้ ฟาร์มสามารถรักษาสสมดุลของระบบนิเวศน์ ลดการพึ่งพาสารเคมี และสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของพืชได้

ภาพที่ ๙ การปลูกพืชหลากหลายชนิดตามหลักเกษตรอินทรีย์

(๕) สมาชิกกลุ่มมีการผลิตผักแบบอินทรีย์ ไม่มีการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมีทุกชนิดในแปลงผัก เพื่อเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีการนำเทคโนโลยีระบบให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์ มาใช้ในแปลงปลูกพืช โดยใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แทนการใช้เครื่องยนตในการสูบน้ำ เพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศของโลก

ภาพที่ ๑๐ การผลิตผักแบบอินทรีย์

ระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดวัสดุเหลือใช้ (Zero Waste Agriculture)

มีการหมุนเวียนของเสียภายในแปลง ดังนี้

(๑) เศษผักที่เหลือจากการตัดแต่ง เช่น ใบผัก ก้านผัก หรือส่วนที่ไม่ได้ใช้บริโภค สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แทนการทิ้งเป็นขยะ โดยสามารถนำไปเลี้ยงไก่ได้ ซึ่งช่วยลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ และยังทำให้ไก่ได้รับสารอาหารจากพืชผักสด นอกจากนี้ หากมีเศษผักที่ไม่สามารถนำไปเลี้ยงไก่ได้ อาจนำมาป่นหรือสับให้เป็นชิ้นเล็กลงเพื่อนำไปทำปุ๋ยหมัก ช่วยเพิ่มธาตุอาหารให้กับดินและลดปริมาณขยะอินทรีย์ ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๒) วัชพืชที่ขึ้นในแปลงเกษตร เช่น หญ้าต่าง ๆ แม้ว่าจะเป็นพืชที่เกษตรกรมักกำจัดออก แต่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ โดยการนำวัชพืชที่ถอนไปป่นหรือสับให้เป็นชิ้นเล็กๆ แล้วนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการทำปุ๋ยหมัก วัชพืชเหล่านี้เป็นอินทรีย์วัตถุที่สามารถย่อยสลายได้ง่าย ช่วยเพิ่มธาตุอาหารให้กับดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และช่วยให้ดินมีโครงสร้างที่ดีขึ้น นอกจากนี้ การนำวัชพืชมาใช้ประโยชน์ยังช่วยลดปริมาณขยะจากการทำเกษตร ทำให้เกิดการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) การใช้ Black Soldier Fly Larvae (BSFL) หรือหนอนแมลงวันลาย เป็นตัวช่วยสำคัญในการจัดการของเสียจากเศษผักที่เหลือจากการตัดแต่ง ลดการทิ้งขยะอินทรีย์ สามารถนำหนอนไปเป็นอาหารไก่ได้ ลดต้นทุนอาหารสัตว์ และผลิตปุ๋ยชีวภาพ ช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ๑๑ การนำเศษผักไปป่นหรือสับให้เป็นชิ้นเล็กลงเพื่อนำไปทำปุ๋ยหมัก

ภาพที่ ๑๒ การนำเศษผักไปเป็นอาหารไก่

ภาพที่ ๑๓ การใช้ Black Soldier Fly Larvae (BSFL) หรือหนอนแมลงวันลาย เป็นตัวช่วยสำคัญในการจัดการของเสียจากเศษผักที่เหลือจากการตัดแต่ง

ภาพที่ ๑๔ การใช้ Black Soldier Fly Larvae (BSFL) หรือหนอนแมลงวันลาย เป็นตัวช่วยสำคัญในการจัดการของเสียจากเศษผักที่เหลือจากการตัดแต่ง

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒๑ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ผักระยะสั้น	พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ งาน
๑.๒) ผักระยะกึ่งสั้นกึ่งยาว	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ งาน
๑.๓) ผักระยะยาว	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ งาน

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า พืชผักอินทรีย์ มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ฝักระยะสั้น	เป็นเงิน ๔,๑๕๐ บาท/งาน
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต	เป็นเงิน ๑,๙๐๐ บาท/งาน
- เมล็ดพันธุ์	เป็นเงิน ๑,๒๕๐ บาท/งาน
- วัสดุเพาะ	เป็นเงิน ๖๕๐ บาท/งาน
ขั้นตอนระหว่างการผลิต	เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท/งาน
- ปุ๋ย	เป็นเงิน ๑,๒๕๐ บาท/งาน
- วัสดุอื่นๆ	เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท/งาน
๑.๒) ฝักระยะกึ่งสั้นกึ่งยาว	เป็นเงิน ๖,๘๔๕ บาท/งาน
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต	เป็นเงิน ๒,๘๔๕ บาท/งาน
- เมล็ดพันธุ์	เป็นเงิน ๑,๗๗๕ บาท/งาน
- วัสดุเพาะ	เป็นเงิน ๑,๐๗๐ บาท/งาน
ขั้นตอนระหว่างการผลิต	เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท/งาน
- ปุ๋ย	เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท/งาน
- วัสดุอื่นๆ	เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท/งาน
๑.๓) ฝักระยะยาว	เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท/งาน
ขั้นตอนระหว่างการผลิต	เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท/งาน
- ปุ๋ย	เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท/งาน
- วัสดุอื่นๆ	เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท/งาน

รวมต้นทุนการผลิต ๑๒,๙๒๐ บาท/งาน

รายได้ ๘๐,๒๕๐ บาท/งาน

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ รายได้จากการขายผักอินทรีย์

เฉลี่ยรายได้วันละ ๑,๑๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ รายได้จากการขายผักอินทรีย์

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๕,๕๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ รายได้จากการขายผักอินทรีย์

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๒๒,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ รายได้จากการขายผักอินทรีย์

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๒๖๔,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำเกษตรอินทรีย์และการเป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอหล่มสัก รวมถึงการเป็นประธานวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่อง มีดังนี้

๑) รายได้จากการจำหน่ายผลผลิต โดยสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องที่ผลิตพืชผักอินทรีย์หรือสินค้าที่กลุ่มจัดจำหน่ายจะได้รับรายได้จากการขายที่เป็นธรรม และมีความยั่งยืน

๒) การเข้าถึงช่องทางการตลาดที่มั่นคง ซึ่งสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องไม่ต้องหาตลาดเอง กลุ่มมีการจัดหาตลาด เช่น ตลาดเกษตรอินทรีย์ ห้างค้าปลีก

๓) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องได้รับประโยชน์จากโครงการฝึกอบรม ทูตสนับสนุน และเครื่องมือทางการเกษตรที่มาจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษา

๔) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องได้รับการพัฒนาทักษะและความรู้ ด้านการผลิตแบบอินทรีย์ การทำบัญชีต้นทุน การตลาด และการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ

๕) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องสามารถเข้าถึงปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำส้มควันไม้ สมุนไพรไล่แมลง ที่กลุ่มผลิตขึ้นเองในราคาเยียมเยา

๖) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องมีรายได้จากค่าแรงงานของกิจกรรม เช่น งานแพ็คสินค้า คนขับรถส่งสินค้า เป็นต้น

๗) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องมีสิทธิออกเสียง วางแผน เสนอความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจ ในกิจกรรมต่าง ๆ

๘) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องสามารถปลูกพืชผักอินทรีย์ไว้บริโภคในครัวเรือน ลดการพึ่งพาสารเคมี และดูแลสุขภาพตนเองได้ดีขึ้น เกิดความมั่นคงทางอาหารและสุขภาพ

๙) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่องได้รับการสนับสนุนการเจาะบ่อบาดาลและติดตั้งปั๊มสูบน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ พร้อมอุปกรณ์ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต หากกลุ่มมีกำไรจากการดำเนินงาน อาจมีการปันผล หรือมอบสวัสดิการให้กับสมาชิก

นอกจากนี้ เกษตรกรทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ที่เข้ามาศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านวังร่อง สามารถนำแนวคิดและองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเกษตรอินทรีย์ การจัดการแปลงเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนการดำเนินงานของกลุ่ม ทั้งในด้านการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร การวางแผนดำเนินงานตามแนวทางตลาดนำการผลิต รวมถึงการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตและการตลาด

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ :

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

นายไพฑูรย์ อินหา ได้ดำเนินการผลิตผักตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดโรคพืชและแมลงศัตรูพืช ใช้น้ำส้มควันไม้ทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร มีการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อนำมาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ และได้แนวคิด BCG Model มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแปลงผัก ตลอดจนกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง มีการใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเน้นการหมุนเวียนวัสดุในการผลิตกลับมาใช้ให้มากที่สุด ซึ่งมีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ระบบนิเวศในพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น อีกทั้งยังสามารถลดการปนเปื้อนของสารเคมีในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การทำเกษตรอินทรีย์ เป็นระบบการผลิตที่อาศัยหลักการทางนิเวศวิทยาและกระบวนการทางชีวภาพ ธรรมชาติ ซึ่งมีแนวทางที่แตกต่างจากการเกษตรเชิงเดี่ยวที่พึ่งพาสารเคมี โดยเฉพาะด้านการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และสิ่งมีชีวิตที่เกี่ยวข้องในระบบการผลิต ซึ่งนำไปสู่การฟื้นฟูระบบนิเวศอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ดังนี้

๑. ฟื้นฟูคุณภาพดิน การดัดแปลงปุ๋ยเคมีและสารกำจัดวัชพืชในระบบเกษตรอินทรีย์ ช่วยให้โครงสร้างดินไม่ถูกทำลาย ทำให้เกิดการสะสมของอินทรีย์วัตถุ เพิ่มความสามารถในการอุ้มน้ำและธาตุอาหาร ส่งเสริมการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ต่อพืช

๒. ปกป้องแหล่งน้ำ ระบบเกษตรอินทรีย์งดการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ส่งผลให้ลดการชะล้าง และการไหลบ่าของสารพิษลงสู่แหล่งน้ำผิวดินและใต้ดิน ซึ่งมีผลต่อการลดการปนเปื้อนของสารเคมีตกค้างอื่น ๆ ที่อาจสะสมในระบบนิเวศน้ำ

๓. อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เกษตรอินทรีย์ส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายของชนิดพืชและสัตว์ในพื้นที่ การผลิต รวมถึงแมลงที่เป็นประโยชน์ เช่น ผึ้ง แมลงผสมเกสร และแมลงศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช ซึ่งช่วยสร้างสมดุลทางนิเวศ ลดความจำเป็นในการใช้สารเคมี และเสริมความยืดหยุ่นให้กับระบบการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายไพฑูลย์ อินหา มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่อำเภอหล่มสัก อย่างรอบด้าน ทั้งด้านสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ระบบการเพาะปลูก พืชเศรษฐกิจสำคัญ ตลอดจนโครงสร้างการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของประชาชนในพื้นที่ และแนวโน้มการพัฒนาศักยภาพการเกษตร จากการประชุม เชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ทำให้รับทราบถึงปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่อำเภอหล่มสักได้เป็นอย่างดี จึงนำเสนอคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัดต่อไป

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

นายไพฑูลย์ อินหา ได้ช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยส่งเสริมอาชีพและฝึกอบรมด้านการทำเกษตรอินทรีย์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ พร้อมทั้งร่วมมือกับสำนักงานเกษตรอำเภอหล่มสัก จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในการให้บริการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร นักเรียน และผู้ที่สนใจ

เกษตรกรต้นแบบได้รับเชิญเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานทางราชการ และภาคเอกชน ดังนี้

๑) วิทยากรให้กับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหล่มสัก

๒) วิทยากรให้กับโรงเรียนบ้านตัว

ภาพที่ ๑๕ เป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนบ้านตั่ว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๑๖ เป็นวิทยากรให้กับยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านวังร่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่ยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านวังร่อง

ภาพที่ ๑๗ วิทยากรบรรยาย การบริหารจัดการกลุ่ม และการตลาดนำการผลิตสู่ความยั่งยืนภายใต้ยุทธศาสตร์ทาง
การค้า BCG โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๘ นำเสนอผลงานและกิจกรรมการปลูกผักแบบอินทรีย์ในการบริหารจัดการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำร่วมกับ Lemon Farm

๓) วิทยากรให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขาหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๑๙ วิทยากรบรรยาย โครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อเสริมสร้างรายได้ ให้กับ ธ.ก.ส. สาขาหล่มสัก

ภาพที่ ๒๐ วิทยากรเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ในโครงการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ ด้านโควิด-๑๙ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเลา อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๒๑ วิทยากรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามโครงการ อบรมเสริมสร้างอาชีพด้วยเกษตรแบบอินทรีย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๕) เป็นวิทยากรให้กับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบูรณ์

๖) เป็นวิทยากรให้กับ กศน.อำเภอหล่มสัก

ภาพที่ ๒๒ บรรยายพิเศษในโครงการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร รายการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖ โดย กอ.รมน. เพชรบูรณ์

๗) เป็นวิทยากรให้กับกรมการปกครอง

๘) เป็นวิทยากรให้กับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหล่มสัก

๙) เป็นวิทยากรให้กับ ธนาครเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) จังหวัดเพชรบูรณ์

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

นายไพฑูลย์ อินหา ได้ดำเนินการรวบรวมปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่อำเภอหล่มสัก จากเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และแปลงใหญ่ในอำเภอหล่มสัก เพื่อนำเสนอคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งรับเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ด้วย

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

นายไพฑูลย์ อินหา ได้ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร โดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช เนื่องจากเป็นประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลห้วยไร่ร่วมด้วย อีกทั้งได้ให้บริการ

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีการสนับสนุนต่อชุมชน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรในพื้นที่ที่สนใจเข้าร่วมโครงการได้รับทราบ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่น่าองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่น่าองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

นายไพฑูลย์ อินหา ได้ขยายผลสู่ผู้ที่สนใจภายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่จะสนใจจะทำเกษตรแบบผสมผสานเกษตรแบบอินทรีย์ เข้าร่วมกลุ่มตามมาตรฐานของกลุ่มโดย ณ ตอนนี้มีสมาชิกอยู่ทั้งหมดจาก ๕ ตำบล เพื่อเป็นต้นแบบที่จะขยายผลต่อไปยังตำบลต่างๆ โดยสมาชิกมาจากตำบลบ้านดัว ตำบลสีกหลอง ตำบลท่าอุญญ ตำบลหนองสว่าง และตำบลห้วยไร่ รวมถึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นวิทยากรประจำหน่วยงานต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน เช่น วิทยากรสำนักงานเกษตรอำเภอหล่มสัก วิทยากรของกศน. วิทยากรสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหล่มสัก เป็นต้น

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

นายไพฑูลย์ อินหา ได้รวมกลุ่มเกษตรกรที่มีใจเป็นที่ยึดปลูกพืชแบบอินทรีย์ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ จนกระทั่งปัจจุบันสามารถพัฒนากลุ่มเกษตรกรกลุ่มเล็กๆ กลุ่มนี้ได้จัดเป็น วิสาหกิจชุมชนผักอินทรีย์บ้านวัง พัฒนาต่อยอดเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ผักอินทรีย์ตำบลห้วยไร่ และปัจจุบันได้จัดนิติบุคคลเป็น ห้างหุ้นส่วนจำกัดผักอินทรีย์วังร่องร่วมใจ โดยกลุ่มวิธีการบริหารจัดการแบบครบวงจร ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพึ่งพาตนเองลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิก มีการวางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร โดยใช้ตลาดเป็นตัวนำการผลิตรวมถึงการพัฒนาแบบคู่ขนานระหว่างด้านการตลาดและการผลิต เพื่อเป็นห่วงโซ่อุปทานถึงความต่อเนื่องตรงกับความต้องการของลูกค้าเป็นสถานที่ศึกษาดูงานและถ่ายทอดองค์ความรู้แบบครบวงจร มีคณะศึกษาดูงานที่เดินทางมาจากภายในจังหวัดและต่างจังหวัดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเป็นที่ประทับใจของผู้ที่มาศึกษาดูงานที่สามารถจับต้องได้เข้าถึงได้สำหรับกับเกษตรกรรายย่อยหรือกลุ่มเกษตรกรกลุ่มเล็กๆ ภายใต้มาตรฐานของกลุ่มคือ ปลูกแบบอินทรีย์ มีใจเป็นที่ยึด ยึดมั่นคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

นายไพฑูลย์ อินหา เข้ามามีบทบาทในการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดเครือข่ายระหว่างภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธาน คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของอำเภอหล่มสัก เพื่อบรรณปัญหาการทำเกษตรในพื้นที่ของอำเภอหล่มสัก จากเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ในอำเภอ เสนอต่อคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด และยังเป็นประธานแปลงใหญ่ผักอินทรีย์บ้านวังร่อง ตำบลห้วยไร่ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมถึงได้รับเลือกเป็นผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด ซึ่งจะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในระดับอำเภอและจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๒๓ ประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๔ ประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๕ ประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

นายไพฑูลย์ อินหา ได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานรัฐและชุมชนให้เป็นเกษตรกรต้นแบบของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอหล่มสัก เนื่องจากเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง และเป็นผู้มีองค์ความรู้ในด้านการเกษตร รวมถึงสามารถถ่ายทอด และแบ่งปันองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่น ซึ่งเกษตรกรในชุมชนสามารถนำแนวทางไปต่อยอดและปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองจนประสบผลสำเร็จ

นายไพฑูลย์ อินหา มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานจากหน่วยงานทั้งทางราชการ และเอกชน นอกจากนี้ ยังเข้าร่วมประกวดทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพของเกษตรกรต้นแบบ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปฏิบัติปรับใช้ และพัฒนาต่อยอดให้เหมาะกับพื้นที่ เพื่อนำไปขยายผลให้กับสมาชิก ศพก./แปลงใหญ่ ทำให้เกิดการพัฒนาไปพร้อมกัน

- ปี ๒๕๕๘ เรียนต่อระดับปริญญาตรี คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปี ๒๕๕๙ ศึกษาดูงานโครงการพระราชดำริห้วยฮ่องไคร้
- ปี ๒๕๖๓ อบรมมาตรฐาน PGS Lemon Farm โดย ทีมส่งเสริม Lemon Farm
- ปี ๒๕๖๔ อบรมมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ Organic Thailand
โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร
โดยวิทยากรจาก ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบูรณ์ กรมวิชาการเกษตร
- ปี ๒๕๖๕ อบรมมาตรฐาน PGS ของมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ โดย มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย
ศึกษาดูงานการเก็บเมล็ดพันธุ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้และชุมชนท่องเที่ยวออนใต้ จังหวัดเชียงใหม่
สนับสนุนงบประมาณ จากมหาวิทยาลัยนเรศวร
- ปี ๒๕๖๖ ศึกษาดูงานการเชื่อมโยงเปิดประตูการค้าสู่อาเซียน (LIMEC) ที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หลวงพระบางและชัยยะบุรี

ภาพที่ ๒๖ ศึกษาดูงานการเชื่อมโยงเปิดประตูการค้าสู่อาเซียน (LIMEC) ที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หลวงพระบางและชัยยะบุรี

ภาพที่ ๒๓ อบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ภาพที่ ๒๔ อบรมการเลี้ยงไก่ สายพันธุ์โคราช โครงการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร จาก ธกส.เพชรบูรณ์

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

นายไพฑูลย์ อินหา เป็นบุคคลที่มีความสามารถหลายด้าน ทั้งด้านการเกษตร ด้านเทคโนโลยี และการบริหารจัดการกลุ่ม ผ่านประสบการณ์อบรมหลายหลักสูตร ทั้งในหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น มีประสบการณ์การทำงานหลากหลาย โดยมีประวัติการดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน ดังนี้

ประวัติการทำงานและสถานะทางสังคม

- ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน
- ประธาน ศพก. อำเภอหล่มสัก
- ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านวังร่อง
- ประธานเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหล่มสัก

(ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่ผักอินทรีย์ตำบลห้วยไร่)

- ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ผักอินทรีย์ตำบลห้วยไร่
- Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชผัก อำเภอหล่มสัก
- จิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.
- อาสาสมัครฝนหลวง
- อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
- อาสาปศุสัตว์
- ประมงอาสา
- ครูบัญชีอาสา
- อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน
- กรรมการบริหาร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ผักอินทรีย์วังร่องร่วมใจ
- ประธานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวังร่อง ตำบลห้วยไร่
- คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านวังร่อง
- คณะกรรมการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยไร่
- ประธานเครือข่ายลูกค้า ธกส. สาขาบ้านตัว
- ประธานคณะกรรมการหมู่บ้าน
- คณะกรรมการเครือข่ายป่าชุมชน
- อนุกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเขื่อนห้วยขอนแก่น

ภาพที่ ๒๙ บทบาทการเป็นผู้นำ

ภาพที่ ๓๐ ภาพรับมอบอาวุธปืนรางวัลผู้ใหญ่บ้านยอดเยี่ยม (ผู้ใหญ่บ้านแหบทอง) จังหวัดเพชรบูรณ์ ประจำปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๓๑ ประธานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลห้วยไร่

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นายไพฑูลย์ อินหา ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ส่งผลให้ชุมชนได้รับคัดเลือกเป็นหมู่บ้านเข้มแข็ง ตามแนวทางแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง (หมู่บ้านอยู่เย็น) ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด รางวัลชนะเลิศระดับเขต และรองชนะเลิศอันดับหนึ่งระดับภาค และยังได้ร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมในชุมชน โดยสนับสนุนงบประมาณ และจิตอาสาในกิจกรรมด้านประเพณีวัฒนธรรม เช่น การร่วมกิจกรรมงานพิธีเจียข้าวเปลือก งานวันลอยกระทง และงานสำคัญต่างๆ ในชุมชน

ประกวดโครงการคัดเลือกหมู่บ้านเข้มแข็ง ตามแนวทาง “แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง (หมู่บ้านอยู่เย็น)” ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด รางวัลชนะเลิศระดับเขต และรองชนะเลิศอันดับหนึ่งระดับภาค

ภาพที่ ๓๒ รับถ้วยรางวัลเกียรติยศโครงการคัดเลือกหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวทาง “แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง” (หมู่บ้านอยู่เย็น) ประจำปี ๒๕๖๓

งานด้านจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคม และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชนต่างๆ ดังนี้

๑) จิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.

ภาพที่ ๓๓ ร่วมงานจิตอาสาพระราชทาน
ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๔ มอบเงินสนับสนุนซื้อเตียงลมผู้ป่วยติดเตียง
จำนวน ๓,๐๐๐ บาท ให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลห้วยไร่

๒) ช่วยเหลือการจัดงานประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน

ภาพที่ ๓๕ สนับสนุนน้ำอ้อยอินทรีย์คั้นสดไปให้ผู้สูงอายุ
โรงเรียนสร้างสุขสูงวัย ๓ ตำบล
(ห้วยไร่ บ้านห้วย บ้านโสก)

ภาพที่ ๓๖ ร่วมกิจกรรม โรงเรียนสร้างสุขสูงวัย
ตำบลห้วยไร่ เพื่อเสริมสร้างกิจกรรม
นันทนาการโครงการ
โรงเรียนสร้างสุขสัจจะ

๓) ช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาในชุมชน

ภาพที่ ๓๗ สนับสนุนชุดลูกเสือให้กับนักเรียนเรียนดี
โรงเรียนบ้านวังร่อง

ภาพที่ ๓๘ มอบเงินสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกร
โรงเรียนบ้านวังร่อง จำนวน ๔,๐๐๐ บาท
วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ภาพที่ ๔๐ มอบเงินสนับสนุนกลุ่มทักษะอาชีพ
คุณภาพชีวิต โรงเรียนสร้างสุขสูงวัย
ตำบลห้วยไร่ ๒,๐๐๐ บาท

ภาพที่ ๔๑ มอบเงินสนับสนุนด้านการพัฒนา
โรงเรียนบ้านท่าช้าง ๔,๐๐๐ บาท

ภาพที่ ๔๒ มอบเงินสนับสนุนการพัฒนาทักษะ
การเรียนรู้ก่อนปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตำบลห้วยไร่ ๒,๐๐๐ บาท

ภาพที่ ๔๓ มอบเงินสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของ กศน.ตำบลห้วยไร่
๒,๐๐๐ บาท

ภาพที่ ๔๔ มอบปัจจัยโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนบ้านวังร่อง ร่วมกับ กอ.รมน. จังหวัดเพชรบูรณ์

๔) เข้าร่วมงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ครั้งที่ ๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๔๕ สินค้าร่วมงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ฯ ครั้งที่ ๑ ณ อบต.บ้านไร่ อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๕) ร่วมงานจังหวัดเคลื่อนที่ อบต.ท่าอิบุญ อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

นายไพฑูลย์ อินหา ยึดหลักดำเนินงานตามวิสัยทัศน์คือ “ปลูกแบบอินทรีย์ มีใจเป็น ที่ตั้ง ยึดมั่นคุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

๑.๑ นางสาวชินรัตน์ ดีทอง	เกษตรอำเภอหล่มสัก	ประธานคณะทำงาน
๑.๒ นางสาวณฤชล สีดี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
๑.๓ นางสาวดวงสมร แพงทอง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
๑.๔ นายสุวัฒน์ ทองศิริ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	คณะทำงาน
๑.๕ นายทักษิณ ชุมภูแสน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	คณะทำงาน และเลขานุการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- **การสัมภาษณ์ (Interviews) :** สัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์, ความคิดเห็น, และมุมมองต่างๆ
- **การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) :** สนทนากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกัน

ภาพที่ ๔๖ การสัมภาษณ์ (Interviews) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) เกษตรกรต้นแบบ

- **การสังเกต (Observations) :** สังเกตการณ์โดยตรงในสถานการณ์จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม, กระบวนการทำงาน, และผลลัพธ์
- **การทบทวนเอกสาร (Document Review) :** ทบทวนเอกสารต่างๆ เช่น รายงาน, บันทึก, โครงการ, และอื่นๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- **การวิเคราะห์สาเหตุ (Root Cause Analysis) :** ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อหาวิธีแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก
- **การวิเคราะห์ SWOT :** วิเคราะห์จุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส, และอุปสรรค เพื่อวางแผนกลยุทธ์และปรับปรุงการทำงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ภาพที่ ๔๗ การวิเคราะห์สาเหตุ (Root Cause Analysis) และการวิเคราะห์ SWOT เกษตรกรต้นแบบ

- การวิเคราะห์ Fishbone Diagram (Ishikawa Diagram) : วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
- การเล่าเรื่อง (Storytelling) : เล่าเรื่องประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เข้าใจและเรียนรู้จากมุมมองต่างๆ

ภาพที่ ๔๘ การวิเคราะห์สาเหตุ (Root Cause Analysis) และการวิเคราะห์ SWOT เกษตรกรต้นแบบ

- การใช้เครื่องมืออื่นๆ : เช่น การใช้แผนภูมิ, กราฟ, ตาราง, และอื่นๆ เพื่อนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย

ภาพที่ ๔๙ การใช้แผนผังความคิดในการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน
ไม่มี

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.